

Avancerad Språkhistoria och Dialekter - Läxa

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska

Tema: Avancerad språkhistoria och dialekter

Ordkollen

Här listas tio ämnesord på läxans tema som är bra att känna till betydelsen av.

1. **Fonetik:** Studiet av talets fysiska aspekter, inklusive ljudens produktion och uppfattning.
 2. **Morfem:** De minsta betydelsebärande enheterna i ett språk, som kan vara ord eller delar av ord.
 3. **Dialektologi:** Forskningen om dialekter och deras geografiska spridning.
 4. **Språklig förändring:** Processer genom vilka ett språk utvecklas och förändras över tid.
 5. **Etymologi:** Läran om ords ursprung och historiska utveckling.
 6. **Språkfamilj:** En grupp språk som härstammar från ett gemensamt ursprung.
 7. **Prosodi:** Studiet av det talade språkets rytm, stress och intonation.
 8. **Sociolingvistik:** Studiet av hur språk varierar och förändras i sociala sammanhang.
 9. **Språkbyte:** Processen där en talare byter språk eller dialekt, ofta under påverkan av sociala faktorer.
 10. **Språkdöd:** När ett språk inte längre har några levande talare.
-

Instuderingsfrågor

1. Vad är fonetik och vilken roll spelar det inom språkhistoria?
2. Förklara skillnaden mellan ett morfem och ett ord.
3. Vad studerar dialektologi?
4. Ge exempel på två typer av språklig förändring.
5. Vad handlar etymologi om?
6. Nämn tre språk som ingår i samma språkfamilj och ange vilken familj det är.
7. Beskriv vad prosodi innefattar inom språkstudier.
8. Hur påverkar sociolingvistik vår förståelse av dialekter?
9. Vad är språkbyte och vilka faktorer kan leda till detta?
10. Definiera begreppet språkdöd och ge ett exempel på ett språk som har

dött ut.

Övning

Nedan listas uppgifter och fyra svarsalternativ. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt. Observera att av de fyra alternativen är endast ett korrekt.

Uppgift	A	B	C	D
1. Vad studerar fonologi?	a) Betydelsen av ord	b) Grammatiska strukturer	c) Ljudsystemet i ett språk	d) Skriftens utveckling
2. Vilket morfem finns i ordet "löpare"?	a) löp-	b) -are	c) båda a och b	d) inget av ovanstående
3. Vilken av följande är en dialekt?	a) Standard svenska	b) Götländska	c) Latin	d) Franska
4. Vad är ett exempel på språklig förändring?	a) Ljudförändringar över tid	b) Användning av slang	c) Båda a och b	d) Ingen av ovanstående
5. Etymologi handlar om:	a) Ords uttal	b) Ords ursprung och historia	c) Ords grammatiska funktion	d) Ords frekvens i tal
6. Vilken språkfamilj tillhör svenska?	a) Indoeuropeisk	b) Sino-tibetansk	c) Afroasiatisk	d) Austronesiska
7. Prosodi inkluderar:	a) Ordföljd	b) Intonation och betoning	c) Morfem	d) Semantik
8. Sociolingvistik studerar:	a) Språkets grammatik	b) Språkets sociala användning	c) Språkets stavelser	d) Språkets litteratur
9. Språkbyte kan orsakas av:	a) Migration	b) Teknologisk utveckling	c) Båda a och b	d) Ingen av ovanstående
10. Ett exempel på språkdöd är:	a) Latin	b) Tyska	c) Kinesiska	d) Engelska

Skrivuppgifter

Här presenteras tre olika skrivuppgifter som är utformade på tre olika svårighetsnivåer: enkel, medel och svår.

Skrivuppgift 1: Utforska en Dialekt

Beskriv egenskaperna hos en svensk dialekt som du är intresserad av. Diskutera dess ljudsystem, ordförråd och grammatiska särdrag. Analysera hur denna dialekt har påverkats av historiska och sociala faktorer.

Svarslängd: ca. 300 ord (En halv sida)

Skrivuppgift 2: Språkets Historiska Utveckling

Analysera den språkliga utvecklingen från fornsvenska till dagens svenska. Fokusera på viktiga språkförändringar inom fonetik, morfologi och syntax. Inkludera minst tre viktiga händelser eller epoker som har haft betydelse för språkutvecklingen.

Svarslängd: ca. 500 ord (En och en halv sida)

Skrivuppgift 3: Sociolingvistisk Analys av Språkvariation

Genomför en sociolingvistisk analys av språkvariation i dagens Sverige. Undersök hur faktorer som ålder, kön, utbildning och geografisk tillhörighet påverkar språkanvändningen. Diskutera också möjliga framtida förändringar i det svenska språket baserat på din analys.

Svarslängd: ca. 700 ord (Två och en halv sida)

Tags: [Läxa](#)